

La tragèdia no és només la caiguda: és el model que la fa possible

Published by [Interacció](#) [1] on 07/10/2014 - 10:39 | Last modification: 18/05/2026 - 17:44

Les Estadístiques Culturals de Catalunya 2014 descriuen una davallada sense precedents del sector cultural. El que hi apareix no és una crisi econòmica, sinó l'efecte acumulat de decisions públiques que han reduït la capacitat de sosteniment del sistema.

Les Estadístiques Culturals de Catalunya 2014 ofereixen una imatge d'una duresa poc habitual. La reducció dels pressupostos públics en cultura s'acosta al 30% en pocs anys, el valor afegit brut del sector cau un 10%, l'ocupació retrocedeix i la despesa de les llars en cultura es desploma prop d'un 35%. No es tracta d'una correcció puntual. És una contracció sistèmica.

Aquesta acumulació de descensos permet entendre la crisi cultural com alguna cosa més que un efecte col·lateral de la crisi econòmica general. El sector cultural no només acompanya la caiguda. La intensifica en alguns àmbits, especialment en aquells vinculats al consum de pagament, com el cinema o les arts escèniques, afectats també per l'increment de l'IVA.

Hi ha, tanmateix, algunes excepcions que matisen el panorama. Les biblioteques mantenen els seus indicadors, amb un lleu creixement, i el sector cultural presenta una balança exterior positiva. Aquestes dades podrien suggerir una certa capacitat de resistència. Però també apunten a un desplaçament: quan el mercat es debilita, els serveis públics i les dinàmiques d'exportació esdevenen espais de sosteniment.

La lectura política emergeix aquí amb força. La magnitud de la caiguda no es pot entendre només en termes de context econòmic. És el resultat d'una combinació de decisions: retallades sostingudes, reducció de la despesa corrent i absència d'instruments capaços de compensar l'impacte sobre el sector. La cultura no queda fora de les polítiques d'austeritat. N'és un dels espais on aquestes polítiques es fan més visibles.

El més rellevant és que aquesta contracció no només redueix activitat. Reconfigura el sistema. La pèrdua d'ocupació, la caiguda del consum i la debilitació de determinats sectors no són neutres. Determinen quins agents poden continuar operant i quins desapareixen. La crisi actua com un mecanisme de selecció.

El mateix text apunta, de manera implícita, a una altra qüestió. Les estadístiques clàssiques no recullen formes emergents de producció cultural: autogestió, cultura digital o micromecenatge. Això introdueix un buit en la lectura. El sistema es contrau segons els indicadors disponibles, però poden estar emergint pràctiques que no es mesuren i que no entren en el marc de la política cultural.

Llegir aquestes dades en clau de governança implica anar més enllà de la constatació de la "tragèdia". La pregunta no és què ha caigut, sinó quines decisions han portat el sistema fins aquí i quines eines existeixen per

reconstruir-lo. Perquè el risc no és només la magnitud de la crisi. És que la sortida es construeixi sense revisar el model que l'ha fet possible.

PDF [Estadístiques culturals de Catalunya 2014](#) [2]

Categories: Informe

Categories: Informes i documents

Tags: finançament de la cultura

Tags: sectors culturals i creatius

Tags: treball cultural i professionals

Tags: accés a la cultura

Tags: governança cultural

- [3]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/blogs/2014/ecc-2014>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <http://hdl.handle.net/20.500.12368/15365>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/5349>